

Kazenske evidence

Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS) je bil vzpostavljen aprila 2012 z namenom olajšanja izmenjave informacij iz kazenskih evidenc po vsej EU. Vzpostavlja elektronske povezave med državami članicami in uvaja pravila za zagotovitev izmenjave informacij o obsodbah iz kazenskih evidenc držav članic prek standardiziranih elektronskih oblik, na enoten in hiter način ter v kratkih zakonskih rokih.

Ozadje

Zadeva Fourniret iz leta 2004 in številne nadaljnje študije so pokazale, da so nacionalna sodišča pogosto izrekala kazni brez kakršnega koli poznavanja morebitnih predhodnih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah. Pomanjkanje informacij je privedlo do neprimernih sodb, v katerih ni bila upoštevana predkaznovanost osebe, in preprečilo sprejete ukrepe, ki bi preprečili ponovno storitev iste vrste kaznivega dejanja.

V okviru izvajanja [Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku](#) je treba od leta 2008 za namene novega kazenskega postopka proti določeni osebi izmenjevati informacije iz kazenskih evidenc.

ECRIS

ECRIS je bil vzpostavljen kot odgovor na potrebo po izboljšanju in olajšanju izmenjave informacij iz kazenskih evidenc na evropski ravni. Informacije iz nacionalnih kazenskih evidenc se lahko elektronsko izmenjujejo prek varne informacijske infrastrukture na hiter, enoten in enostaven način. Sistem zagotavlja sodnikom, tožilem in pristojnim upravnim organom lahek dostop (prek „osrednjega organa“, ki je imenovan v vsaki državi članici) do izčrpnih informacij o predkaznovanosti posameznih državljanov EU, in sicer ne glede na to, v kateri državi članici je bila zadevna oseba v preteklosti obsojena.

V skladu z okvirnim sklepom in nacionalno zakonodajo se lahko informacije izmenjujejo za številne namene:

- V okviru izvajanja [Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku](#) je treba izmenjevati informacije za namene novega kazenskega postopka proti določeni osebi.
- V skladu s členom 10 [Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji](#) je treba izmenjevati informacije, če se to zahteva v postopkih zaposlovanja v zvezi z delovnimi mesti, ki vključujejo neposredne in redne stike z otroki.
- Informacije se lahko prek sistema ECRIS v skladu z nacionalno zakonodajo izmenjujejo tudi za katere koli druge namene (kot so postopki zaposlovanja, postopki naturalizacije, azilni postopki, postopki pridobivanja dovoljenj za strelno orožje, postopki posvojitve otrok itd.).

Splošna načela

- ECRIS temelji na **decentralizirani strukturi IT**, kar pomeni, da so podatki iz kazenskih evidenc shranjeni samo v nacionalnih podatkovnih zbirkah držav članic in se na zahtevo elektronsko izmenjujejo med osrednjimi organi držav članic.
- **Država članica, katere državljan** je obsojena oseba, postane osrednje **odložišče vseh informacij o obsodbah**, izrečenih zoper zadevno osebo. Shranjevati in posodabljati mora vse prejete informacije ter jih na zahtevo posredovati drugim državam članicam. Zato bi morala biti vsaka država članica sposobna predložiti popolne in posodobljene informacije o obsodbah lastnih državljanov, in sicer ne glede na to, kje so bile obsodbe izrečene.
- **Država članica, v kateri je obsojen** storilec kaznivega dejanja, ki ni njen državljan, mora **čim prej poslati informacije** o obsodbi, vključno s posodobitvami, državam članicam, katerih državljan je obsojenec.
- Prenos informacij o obsodbah poteka **elektronsko v standardizirani evropski obliki** z uporabo dveh referenčnih razpredelnic s kategorijami kaznivih dejanj in kazni. Ti razpredelnici olajšujeta samodejno prevajanje in razumevanje posredovanih informacij med državami članicami. Države članice morajo pri prenosu informacij o obsodbi uporabiti kategorijo kaznivega

dejanja in kategorijo kazni oziroma sankcije. Oznake omogočajo samodejni prevod v jezik prejemnika, ki tako lahko po prejemu informacij takoj ukrepa.

Zakonodajni instrumenti

Načela, s katerimi se urejata izmenjava informacij in delovanje sistema, so določena v [okvirnem sklepu](#) o izmenjavi informacij iz kazenskih evidenc in v [sklepu Sveta o sistemu ECRIS](#).

Izvajanje

Za pomoč državam članicam pri pripravi tehnične infrastrukture za povezavo njihovih sistemov kazenskih evidenc do aprila 2012 (zakonski rok za začetek izvajanja) in naprej so bili sprejeti številni tehnični in finančni ukrepi. Komisija je državam članicam dala na voljo posebno programsko opremo (referenčna programska oprema), da bi jim olajšala medsebojno povezovanje. Države članice so lahko za posodobitev nacionalnih sistemov kazenskih evidenc zaprosile tudi za finančno podporo EU v obliki nepovratnih sredstev v okviru [programa Kazensko pravosodje](#).

Leta 2017 so bile vse države članice povezane s sistemom ECRIS, niso pa vse države članice povezane z vsemi drugimi državami članicami. Za več podrobnosti glej [prvo statistično poročilo Komisije](#) o uporabi sistema ECRIS, ki je bilo objavljeno 29. junija 2017.

Izpisek iz kazenske evidence za druge namene kot za kazenski postopek

V skladu z določbami Okvirnega sklepa Sveta 2009/315/PNZ in Sklepa Sveta 2009/316/PNZ ter nacionalnimi določbami lahko izmenjava podatkov iz kazenske evidence poteka za druge namene kot za kazenski postopek. Več informacij o tem, kako pridobiti izpisek iz kazenske evidence za take druge namene, je na voljo na straneh držav članic. **Kliknite na ustrezno zastavico na tej strani.**

Predlog Komisije za izboljšanje izmenjave informacij o državljanih tretjih držav in osebah brez državljanstva

Kar zadeva državljanse EU, sistem ECRIS deluje učinkovito, in sicer na podlagi načela države članice državljanstva kot enotnega odložišča vseh informacij o obsodbah. Izmenjave informacij o obsodbah državljanov tretjih držav pa ECRIS ne podpira v enaki meri, saj ni enotnega odložišča za informacije o državljanih tretjih držav. Zato trenutno brez poizvedb v vseh državah članicah ni mogoče ugotoviti, ali in v kateri državi članici je bil določen državljan tretje države obsojen.

Za odpravo te pomanjkljivosti je Komisija 19. januarja 2016 sprejela [predlog direktive o spremembi Okvirnega sklepa 2009/315/PNZ v zvezi s sistemom ECRIS](#), 29. junija 2017 pa ga je dopolnila s [predlogom uredbe](#) za vzpostavitev centraliziranega sistema ECRIS-TCN za učinkovito določitev držav članic, v katerih je bil določen državljan tretje države obsojen.

Predlagana uredba ureja vzpostavitev centraliziranega sistema ECRIS-TCN pri agenciji eu-LISA. Sistem je sestavljen iz podatkov o identiteti (alfanumerični podatki in prstni odtisi) vseh državljanov tretjih držav, ki so bili obsojeni v državah članicah. Iskalni mehanizem državam članicam omogoča spletno iskanje v sistemu. „Zadetek“ pomeni določitev držav članic, v katerih je bil določen državljan tretje države obsojen. Od tako določene države članice se nato lahko zahteva, da prek vzpostavljenega sistema ECRIS zagotovi popolne informacije iz kazenske evidence.

Predlagana direktiva ureja obveznosti držav članic v zvezi s sistemom ECRIS-TCN na nacionalni ravni in izmenjavo popolnih informacij o obsodbah med državami članicami.

Predlagana direktiva in predlagana uredba sta trenutno v zakonodajnem postopku evropskih sozakonodajalcev, tj. Sveta in Parlamenta, predmet razprav, prilagoditev in finalizacije.

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Zadnja posodobitev: 22/01/2019